

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลแขวงอุบลราชธานี

วันที่ ๓๑ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ความแพ่ง

ระหว่าง	นายลำไย	โจทก์
	นายผิน	จำเลย

เรื่อง ที่ดิน ชับไล่

โจทก์ฟ้องว่า เดิมนางพวง เป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๔๕๘ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๒๘ ตารางวา เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ นางพวงจดทะเบียนให้ที่ดินแปลงดังกล่าวแก่โจทก์แล้ว โจทก์เข้าครอบครองทำประโยชน์ด้วยการทำนา และปลูกต้นมะม่วงจำนวน ๒๒ ต้น ต่อมาวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จำเลยบุกรุกเข้ามาเผาซึ่งข้าว ไถดิน และหว่านข้าวในที่ดินของโจทก์ โดยไม่ได้รับอนุญาต โจทก์ห้ามปรามจำเลย แต่จำเลยเพิกเฉย ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย

หากโจทก์นำที่ดินพิพาทออกให้เช่าจะได้ค่าเช่าเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ขอให้ห้ามจำเลยกับ
บริวารบุกรุกหรือยุ่งเกี่ยวกับที่ดินพิพาท และให้จำเลยชดใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ
๙,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องจนกว่าจำเลยกับบริวารจะเก็บเกี่ยวข้าวและเลิกบุกรุกหรือยุ่ง
เกี่ยวกับที่ดินพิพาท

จำเลยให้การและแก้ไขคำให้การว่า จำเลยเป็นบุตรนางเข็ม นางเข็มเป็นบุตร
นายโสม นายโสมเป็นพี่นายส่วน เดิมที่ดินพิพาทและที่ดินใกล้เคียงเป็นเขตที่ดินทุ่งหมาทิว
ซึ่งครอบครัวนางเข็มครอบครองทำประโยชน์อยู่ โดยมีแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน หรือ
ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลจิกเทิง อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่
๓ไร่ ระบุชื่อนางเข็ม เป็นเจ้าของ โดยนายส่วนแจ้งการครอบครองที่ดินพิพาท และมีการ
ออก ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ ๒ ไร่ แก่
นายส่วน จากนั้น นายส่วนขายที่ดินพิพาทแก่นางเข็มด้วยการส่งมอบการครอบครอง แล้ว
นางเข็มกับจำเลยครอบครองที่ดินพิพาทด้วยการทำนาเรื่อยมาโดยสงบเปิดเผย ด้วยเจตนา
เป็นเจ้าของ ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้าน ประมาณปี ๒๕๑๐ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี ซื้อที่ดินทั้งสองแปลงจากนางเข็มในราคาไร่ละ ๑๐๐ บาท โดยมีข้อตกลงว่า
ผู้ขายมีสิทธิซื้อคืนตามเงื่อนไขของทางราชการได้ในภายหลัง จำเลยยังทำนาในที่ดินพิพาท
และให้นางละม่อม ภริยาจำเลย ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในที่ดินทั้งสองแปลง เพื่อรับเงิน

ช่วยเหลือ หรือประกันราคาข้าวเปลือกกับทางราชการตลอดมา นอกจากนี้ จำเลยยังปลูก
ข้าวในที่ดินพิพาทเพื่อขายด้วย โจทก์ไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับที่ดินพิพาทแต่อย่างใด โจทก์มิใช่
เจ้าของที่ดินพิพาท เนื่องจากประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี ประกาศขายที่ดินพิพาทซึ่งออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๔๕๘ ตำบลจิกเทิง
อำเภอตาลสุ่ม จังหวัดอุบลราชธานี แต่นางพวง บุตรสาวนายเหล็ก ซึ่งเป็นพี่น้องร่วมบิดา
มารดาเดียวกันกับนางเข้ม ไปซื้อที่ดินพิพาทกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดย
อ้างเอกสารเท็จว่า นายเหล็กซื้อที่ดินพิพาทมาจากนายบัวศรี บุตรนายส่วน เป็นเหตุให้
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี หลงเชื่อยอมจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทแก่นางพวง
และนางพวงกับโจทก์สมคบกันแลกเปลี่ยนที่ดิน โดยนางพวงจดทะเบียนให้ที่ดินพิพาทแก่
โจทก์ เพื่อให้โจทก์ฟ้องขับไล่จำเลยออกไปจากที่ดินพิพาท โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ขอให้ยก
ฟ้อง

ทางพิจารณาโจทก์นำสืบว่า เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ นางพวง พี่สาว
โจทก์ จดทะเบียนให้ที่ดินพิพาทโฉนดเลขที่ ๗๔๕๘ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุ่ม จังหวัด
อุบลราชธานี แก่โจทก์ แล้วโจทก์ยื่นคำร้องขอให้เจ้าหน้าที่ที่ดินรังวัดสอบเขตที่ดินของ
โจทก์ ปรากฏว่าได้เนื้อที่น้อยลงจาก ๑๑ ไร่ ๙๔ ตารางวา เหลือ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๒๘ ตาราง
วา ตามสำเนาโฉนดที่ดิน เอกสารหมาย จ.๑ โดยจำเลยมิได้มาคัดค้านการรังวัด ในปี

๒๕๕๖ โจทก์เข้าไปทำนาในที่ดินพิพาท และขึ้นทะเบียนกับทางราชการว่า โจทก์เป็นเกษตรกรที่ทำนาอยู่ในที่ดินพิพาท ตามใบรายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเอกสารหมายเลข ๒ เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์กับนายพรชัย บุตรชายโจทก์ จะเข้าไปตัดฟางในที่ดินพิพาท เห็นจำเลยซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องโจทก์ กับพวกประมาณ ๘ คน เผาซึ่งข้าว และใช้รถไถปรับที่ดินพิพาทเพื่อทำนา โจทก์ห้ามจำเลย จำเลยไม่หยุด และได้แย้งว่าที่ดินพิพาทเป็นของจำเลย จากนั้นจำเลยได้หว่านข้าวในที่ดินพิพาท ตามภาพถ่ายหมายเลข ๓ โจทก์จึงไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรतालसूम ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยในข้อหาบุกรุก และทำให้เสียหาย ตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีเอกสารหมายเลข ๔ การกระทำของจำเลยทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ไม่สามารถทำนาในที่ดินพิพาทได้ ซึ่งโจทก์ทำนาได้ปีละสองครั้ง ได้ผลผลิตขายเป็นเงิน ๒๖๐,๐๐๐ บาท ต่อปี

จำเลยนำสืบว่า โจทก์กับจำเลยเป็นลูกพี่ลูกน้องกัน ตามบัญชีเครือญาติเอกสารหมายเลข ๔ เดิมนางเข้ม กับนายพรมมา บิดามารดาจำเลย ครอบครองที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน หรือ ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ เลขที่ดิน ๖๒ ตำบลจิกเทิง อำเภอतालसूम จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ สืบต่อจากนายโสม บิดานางเข้ม และนางเข้มซื้อที่ดินพิพาทซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ จากนายคุณ ในราคา ๓๐๐ บาท ตามสำเนาแผนที่เอกสารหมายเลข ๒ จากนั้นนางเข้มแผ้วถางที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ แล้ว

ปลูกปอขาย หลังจากนายพรมมาถึงแก่ความตาย นายทองอินทร์ น้องชายจำเลย เข้าไปถางป่าในที่ดินพิพาทแล้วทำนา ปลูกบัวขาย ในปี ๒๔๙๘ นางเข้มแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๕๒๕ เพียง ๓ ไร่ เพื่อเลี่ยงการชำระภาษีที่ดิน ตามสำเนา ส.ค.๑ เอกสารหมาย ล.๕ และปีเดียวกันนายส่วนไปแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ว่า นายส่วนเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาท ทำให้ทางราชการออก ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ เลขที่ดิน ๖๓ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี แก่นายส่วน ทั้งที่นายส่วนไม่เคยทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท นางเข้มทราบเรื่อง จึงเรียกนายส่วนมาเจรจา นายส่วนไม่ยอมคืนที่ดินพิพาท นางเข้มเห็นนายส่วนมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท จึงยอมซื้อจากนายส่วนในราคา ๓๐๐ บาท นายส่วนจึงยอมมอบ ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ แก่นางเข้ม หลังจากนั้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีโครงการซื้อที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๖๒ และที่ดินพิพาท ซึ่งอยู่ในเขตที่ดินทุ่งหมาหิว เพื่อสร้างพังกั้นน้ำ นางเข้มขายที่ดินทั้งสองแปลงซึ่งมีเนื้อที่รวมกันประมาณ ๓๓ ไร่ พร้อมกับที่ดินของศรีประมาณ ๗ ไร่ รวมเป็น ๔๐ ไร่ แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี โดยนางเข้มกับนายศรีไปรับเงินค่าที่ดินจำนวน ๔,๐๐๐ บาท จากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี แล้วนางเข้มแบ่งเงินจำนวน ๗๐๐ บาท แก่นายศรี โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ยังให้นางเข้มและเจ้าของที่ดินเดิมครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่ขายให้ต่อไป จากนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี สร้างพังกั้น

กั้นน้ำแต่ป้องกันน้ำท่วมไม่ได้ ในปี ๒๕๓๘ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จึงมีโครงการจัดสำรวจเขตที่ดินเพื่อออกโฉนดขายคืนแก่เจ้าของเดิม ในวันรุ่งวัด นางเข็มป่วย นางเข็มจึงขอให้นายเหล็กไปนำซีแนวเขตกับเจ้าหน้าที่แทนตามสำเนาแบบสอบที่ดิน เอกสารหมายเลข ๗ แต่นายเหล็กไปแจ้งว่า นายเหล็กเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาท ในปี ๒๕๔๗ นางเข็มให้ที่ดินพิพาทแก่จำเลย แล้วจำเลยเข้าไปทำนาและปลูกบัวขายเรื่อยมา จนถึงปัจจุบันตามภาพถ่ายหมายเลข ๘ โดยนายทองอินทร์ น้องชายจำเลยปลูกต้นไม้ใหญ่ เป็นเครื่องกั้นเขตแดนระหว่างที่ดินพิพาทกับที่ดินของนายศรี เมื่อปี ๒๕๕๕ จำเลยไถที่ดินพิพาทเตรียมหว่านข้าว แต่ถูกโจทก์บุกรุกนำข้าวเข้ามาหว่านแทน และโจทก์ฟันต้นบัวของจำเลยจนได้รับความเสียหาย ประมาณ ๒ ไร่ จำเลยจึงไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ ตามสำเนารายงานประจำวันเอกสารหมายเลข ๑๓/๑ และภาพถ่าย หมายเลข ๑๓/๒ ในปี ๒๕๕๗ จำเลยจะเข้าเก็บเกี่ยวข้าว ก็ถูกโจทก์แยงเก็บเกี่ยวข้าวอีก จำเลยห้ามโจทก์ โจทก์ก็ไม่หยุด จำเลยจึงไปแจ้งความดำเนินคดีแก่โจทก์ ตามสำเนารายงานประจำวันเอกสารหมายเลข ๑๔ ในเดือนเมษายน ๒๕๕๘ โจทก์บุกรุกเข้ามาเกี่ยวข้าวในที่ดินพิพาทอีกครั้ง จำเลยจึงไปแจ้งความดำเนินคดีแก่โจทก์ในข้อหาบุกรุก และลักทรัพย์ตามสำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี เอกสารหมายเลข ๑๕ พนักงานอัยการยื่นฟ้องโจทก์เป็นจำเลยในข้อหาลักทรัพย์ โดยมีเหตุฉกรรจ์ ตามสำเนาคำฟ้องคดีหมายเลขดำที่ ๑๙๐๐/๒๕๕๘ เอกสารหมายเลข ๑๖

พิเคราะห์พยานหลักฐานของโจทก์และจำเลยแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ในเบื้องต้นว่า นายโสม เป็นบิดานางเข็ม มารดาจำเลย กับนายเหล็ก บิดาโจทก์ กับนางพวง พี่สาวโจทก์ นายส่วน เป็นน้องชายนายโสม ตามบัญชีเครือญาติเอกสารหมายเลข ๔ เดิม นายส่วนมีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท ตามสำเนาแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน หรือ ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี เอกสารหมายเลข ๑ ต่อมา วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๙ เจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๗๔๕๘ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ ๑๐ ไร่ ๑ งาน ๒๘ ตารางวา สำหรับที่ดินพิพาท มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จดทะเบียนขายที่ดินพิพาทแก่นางพวง แล้ววันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ นางพวงจดทะเบียนให้ที่ดินพิพาทแก่โจทก์ นางเข็มเคยขายที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินพิพาทด้านทิศเหนือ แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๓๙ เจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินแปลงดังกล่าว เป็นโฉนดเลขที่ ๗๔๕๙ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี เนื้อที่ ๒๓ ไร่ ๑ งาน ๗๐ ตารางวา มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ตามสำเนาโฉนดที่ดิน เอกสารหมายเลข ๒ แผ่นที่ ๒ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า โจทก์หรือจำเลยเป็นเจ้าของที่ดิน

พิพาท โจทก์มีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท จึงได้รับประโยชน์จากบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗๓ ซึ่งให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลผู้มีชื่อในทะเบียนเป็นผู้มีสิทธิครอบครอง จำเลยจึงมีหน้าที่นำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานดังกล่าวว่า โจทก์ไม่ใช่เจ้าของที่ดินพิพาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔/๑ โดยจำเลยอ้างตัวเองเป็นพยานเบิกความทำนองเดียวกับนายทองอินทร์ น้องชายจำเลยว่า นายโสมให้ที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ แก่นางเข้ม แล้วนางเข้มซื้อที่ดินพิพาทมีสภาพเป็นป่าละเมาะ จากนายคุณ ในราคา ๓๐๐ บาท หลังจากนั้นนายพรมา สามีนางเข้มเสียชีวิต นายทองอินทร์ เข้าไปบุกเบิกที่ดินพิพาทเพื่อทำนา และปลูกบัวขาย แต่นายส่วนไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานที่ดินว่า นายส่วนเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท โดยนายส่วนไม่เคยครอบครองที่ดินพิพาท ทำให้เจ้าพนักงานที่ดินออก ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ แก่นายส่วน นางเข้มเห็นนายส่วนมีชื่อเป็นผู้ครอบครองที่ดินพิพาท จึงยอมซื้อที่ดินพิพาทจากนายส่วนในราคา ๓๐๐ บาทแล้วนายส่วนส่งมอบ ส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ แก่นางเข้ม ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มีโครงการซื้อที่ดินบริเวณทุ่งหมาหิว เพื่อใช้เป็นพื้นที่สร้างพังกั้นน้ำ โดยนางเข้มขายที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ กับที่ดินพิพาท เนื้อที่รวม ๓๓ ไร่ พร้อมที่ดินของนายศรีอีก ๗ ไร่ แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในราคาทั้งสิ้น ๔,๐๐๐ บาท และองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ยังให้นางเข้มกับเจ้าของที่ดินเดิมรายอื่นครอบครองทำประโยชน์ใน

ที่ดินต่อไป ต่อมาพนักงานน้ำที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีสร้างขึ้น ไม่สามารถใช้
ป้องกันน้ำท่วมที่ดินทุ่งหมาหิวได้ ในปี ๒๕๓๘ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี จึง
มีโครงการรังวัดสอบเขตที่ดินทุ่งหมาหิวเพื่อออกโฉนดที่ดินขายคืนแก่เจ้าของเดิม ในวันที่
เจ้าพนักงานที่ดินมารังวัดที่ดินพิพาท นางเข็มปวยจึงขอให้นายเหล็กช่วยไปชี้แนวเขตแทน
แต่นายเหล็กไปแจ้งต่อเจ้าพนักงานที่ดินว่า นายเหล็กเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท ในปี ๒๕๔๗
นางเข็มให้ที่ดินพิพาทแก่จำเลยแล้ว จำเลยเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทด้วย
การทำนา และปลูกบัวขาย เห็นว่า จำเลยมิได้นำนางเข็มซึ่งจำเลยอ้างว่า เป็นประจักษ์พยาน
ผู้ซื้อที่ดินพิพาทจากนายคุณ และขายต่อแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี มาเบิก
ความยืนยันข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อศาล คงมีเพียงจำเลยกับนายทองอินทร์มาเป็นพยานเบิก
ความเท่านั้น โดยจำเลยกับนายทองอินทร์เบิกความตอบนายโจทก์ถามค้านว่า ทราบเรื่อง
การได้มาซึ่งที่ดินพิพาทของนางเข็มจาก คำบอกเล่าของนางเข็ม คำเบิกความของจำเลยกับ
นายทองอินทร์จึงเป็นเพียงพยานบอกเล่า มีน้ำหนักน้อย ทั้งจำเลยกับนายทองอินทร์ยังเบิก
ความว่า นางเข็มเป็นเจ้าของที่ดินทั้งสองแปลงก่อนนางเข็มแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑)
เลขที่ ๕๒๕ ต่อเจ้าพนักงานที่ดินในปี ๒๕๔๘ และตามสำเนา ส.ค.๑ เอกสารหมาย ล.๑
และ ล.๕ ระบุว่า นางเข็มแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๕๒๕ ในวันที่ ๒๖
พฤษภาคม ๒๕๔๘ นายส่วนแจ้งการครอบครองที่ดินพิพาทก่อนนางเข็มในวันที่ ๑๗

พฤษภาคม ๒๕๕๘ จากนั้นเจ้าพนักงานที่ดินได้ออก ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ แก่นางเข็ม และ ออกส.ค.๑ เลขที่ ๕๖๑ แก่นายส่วนพร้อมกันในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ดังนี้ หากนาง เข็มซื้อที่ดินพิพาทจากนายคุณก่อนวันแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ จริง นาง เข็มก็น่าจะแจ้งการครอบครองที่ดินพิพาทซึ่งมีเขตแดนติดกับที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ ไปใน คราวเดียวกันได้ไม่ยาก และนางเข็มน่าจะทราบตั้งแต่วันที่ได้รับ ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ แล้วว่า นายส่วนไปแจ้งการครอบครองที่ดินพิพาท นางเข็มจึงน่าจะถือว่ากล่าวนายส่วนที่กระทำให้ สิทธิในที่ดินของตนได้รับความเสียหาย หรือฟ้องเรียกที่ดินพิพาทคืนจากนายส่วน ตามปกติ ของวิญญูชนผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยทั่วไป แต่จำเลยกลับนำสืบว่า นางเข็มยอมซื้อที่ดิน พิพาทคืนจากนายส่วน ซึ่งเป็นการซื้อที่ดินแปลงเดียวกันซ้ำกันสองครั้ง โดยนางเข็มมิได้รู้สึก ผิดใจกับนายส่วน อันเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยอย่างยิ่ง และที่จำเลยนำสืบว่า นางเข็มขายที่ดิน พิพาทแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี พร้อมกับที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ และ รับเงินค่าที่ดินทั้งสองแปลงจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ก็ขัดแย้งกับสำเนา บันทึกล้อยคำเรื่องการครอบครองต่อเนื่องโดยมี ส.ค.๑ เอกสารหมาย ล.๖ สำเนาบันทึกล้อยคำ (ผู้ปกครองท้องที่) และใบไต่สวน ท้ายเอกสารหมาย ล.๗ แผ่นที่ ๔ และแผ่นที่ ๖ ซึ่งเป็นเอกสารราชการที่พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำขึ้นสำหรับการขออนุญาตที่ดินพิพาทของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่ระบุว่า นายส่วนเป็นผู้ขายที่ดินพิพาทแก่องค์การ

บริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในปี ๒๕๑๐ โดยจำเลยไม่มีหลักฐานมาแสดงหักล้างว่า นาย
ส่วนเคยทำหนังสือมอบอำนาจให้นางเข้มไปขายที่ดินพิพาทแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี รวมถึงรับเงินค่าที่ดินแทนตน อันจะพอรับฟังได้ว่า นายส่วนมีชื่อเป็นเจ้าของ
ที่ดินพิพาทแทนนางเข้ม และขายที่ดินพิพาทตามความประสงค์ของนางเข้ม และกรณีไม่น่า
เชื่อว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการ จะยอมทำสัญญา
ซื้อที่ดินพิพาทกับนางเข้ม เนื่องจากนางเข้มมิได้มีชื่อเป็นเจ้าของที่ดินพิพาท และมิได้รับมอบ
อำนาจจากนายส่วนให้มาขายที่ดินพิพาท ถ้าฟังคำเบิกความลอย ๆ ของจำเลยซึ่งขัดแย้งกับ
พยานเอกสารของทางราชการจึงไม่น่าหนักใจให้รับฟัง นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงจาก
สำเนาบันทึกข้อความเอกสารหมายเลข ล.๑๒ ซึ่งนายบัวศรี บุตรนายส่วนทำคำรับรองต่อ
เจ้าหน้าที่รังวัดออกโฉนดที่ดินในเขตทุ่งมหาหิว ในวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ว่า นายส่วน
เคยขายที่ดินพิพาทซึ่งมีเนื้อที่ ๑๐ ไร่เศษแก่นายเหล็ก บิดานางพวง กับโจทก์ แม้นายบัวศรี
จะให้ถ้อยคำตอนหนึ่งว่า นายส่วนขายที่ดินพิพาทแก่นายเหล็กในปี ๒๕๙๐ ซึ่งไม่ตรงกับที่
พนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เคยให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่
สอบสวนสิทธิของสำนักงานที่ดินว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีซื้อที่ดินพิพาท
จากนายส่วนในปี ๒๕๑๐ ก็ตาม แต่ข้อแตกต่างดังกล่าวเป็นเพียงรายละเอียด ซึ่งนายบัวศรี
อาจจดจำวันที่นายส่วนขายที่ดินพิพาทแก่นายเหล็กได้ไม่แน่ชัด เพราะทำคำรับรองหลังจาก

นายส่วนชายที่ดินพิพาทแก่นายเหล็กนานหลายปี แต่ก็ใช้รับฟังประกอบได้ว่า นายส่วนเคย
ชายที่ดินพิพาทแก่นายเหล็กด้วยการส่งมอบการครอบครองตั้งแต่ก่อนปี ๒๕๓๘ เนื่องจากมี
รายละเอียดสอดคล้องกับสำเนาแบบตรวจสอบที่ดินเอกสารหมายเลข ๗ ที่ระบุว่า ในปี
๒๕๓๘ เจ้าพนักงานที่ดินเดินสำรวจได้สอบถ้อยคำนายเหล็กในฐานะเป็นผู้ครอบครองทำ
ประโยชน์ในที่ดินพิพาทไว้เป็นหลักฐาน และนายเหล็กยังร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี นำเจ้าหน้าที่รังวัดสำรวจเขตที่ดินพิพาทเพื่อออก
โฉนดที่ดินด้วย ตามสำเนาใบไต่สวนท้ายเอกสารหมายเลข ๗ แผ่นที่ ๗ ส่วนเหตุที่นายส่วน
ยังชายที่ดินพิพาทแก่นายเหล็กได้ เชื่อว่า เพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานีซื้อ
ที่ดินพิพาทแล้วยังให้นายส่วนครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทต่อไปเหมือนเช่นเจ้าของ
ที่ดินในทุ่งหมาหิวคนอื่น ๆ ตามที่จำเลยเบิกความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด
อุบลราชธานี ซื้อที่ดินในทุ่งหมาหิวแล้วให้นางเชื่อมกับเจ้าของที่ดินอื่นครอบครองที่ดินต่อไป
นอกจากนี้ ยังได้ความจากสำเนาแบบตรวจสอบที่ดิน ท้ายเอกสารหมายเลข ๕ แผ่นที่ ๑๒
ว่า ในปี ๒๕๓๘ เจ้าหน้าที่เดินสำรวจสอบถ้อยคำนายทองดี ว่าเป็นผู้ครอบครองทำ
ประโยชน์ในที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ มิใช่ นางเชื่อมอีกด้วย ซึ่งเป็นการยากที่นายเหล็กกับนาย
ทองดีจะเข้าไปแอบอ้างแจ้งการครอบครองที่ดินของนางเชื่อมพร้อมกันได้ทั้งสองแปลงเช่นนี้
ประกอบกับนางเชื่อมไม่เคยโต้แย้งคัดค้านว่า ถ้อยคำของนายทองดีกับนายเหล็กไม่ถูกต้อง

อย่างไร บันทึกถ้อยคำดังกล่าวจึงมีน้ำหนักรับฟังได้ว่า ในปี ๒๕๓๘ นายทองดีกับนายเหล็ก เป็นผู้ครอบครองที่ดินส.ค.๑ เลขที่ ๕๒๕ และที่ดินพิพาทตามลำดับ มิใช่นางเข็ม ส่วนที่ จำเลยนำสืบว่า ในปี ๒๕๕๔ จำเลย นางเข็มและนายทองอินทร์ ไปขอซื้อที่ดินพิพาทกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี แต่ซื้อไม่ได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่แจ้งว่า ยังทำเรื่อง ไม่เสร็จ ประมาณ ๓ เดือนต่อมา จำเลยกับพวกไปติดต่ออีกครั้ง เจ้าหน้าที่แจ้งว่า นางพวง ซื้อที่ดินพิพาทไปแล้ว จำเลยก็เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า จำเลยทราบ รายละเอียดเกี่ยวกับประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เรื่อง การซื้อขายที่ดิน ทุ่งหมาหิว ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เอกสารหมาย จ.๕ สอดคล้องกับ นายพิศสยาม พยานจำเลยซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินแปลงใกล้เคียงกับที่ดินพิพาท เบิกความว่า นายพิศสยามทราบว่า เมื่อ ๔ ปีก่อน องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี เคยประกาศ ให้ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ครอบครองที่ดินไปติดต่อซื้อที่ดินกับองค์การบริหารส่วน จังหวัดอุบลราชธานี จึงฟังได้ว่า ในปี ๒๕๕๔ จำเลยทราบประกาศขององค์การบริหารส่วน จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งประกาศดังกล่าวระบุคุณสมบัติของผู้มีสิทธิซื้อที่ดินทุ่งหมาหิว ว่า ต้องเคยเป็นเจ้าของเดิม หรือเป็นผู้ครอบครองและใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน ไม่มีการคัดค้าน และต้องเป็นผู้มีรายชื่อบนทะเบียนโฉนดที่ดินทุ่งหมาหิวที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด อุบลราชธานีจัดทำขึ้นในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งก็คือทะเบียนโฉนดที่ดินทุ่งหมาหิว

เอกสารหมายเลข จ.๖ โดยเอกสารดังกล่าวระบุชื่อนายเหล็กเป็นผู้มีสิทธิซื้อที่ดินพิพาท แต่จำเลยกับพวกก็ได้คัดค้านสิทธิของนายเหล็กแต่อย่างใด พฤติการณ์ของจำเลยกับพวกซึ่งถูกนายส่วนกับนายเหล็กโต้แย้งสิทธิครอบครองที่ดินพิพาทมาโดยตลอดแต่ไม่เคยดำเนินการใด ๆ ประกอบกับพยานหลักฐานของจำเลยที่นำสืบมามีข้อพิรุธหลายประการ จึงไม่น่าให้นักรับฟังหักล้างข้อสันนิษฐานแห่งกฎหมายได้ ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นางพวงมีสิทธิซื้อที่ดินพิพาทคืนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ในฐานะทายาทของนายเหล็กซึ่งเป็นเจ้าของเดิม นางพวงจึงมีสิทธิโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทแก่โจทก์ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และโจทก์มีอำนาจฟ้องขับไล่จำเลยกับบริวารให้ออกไปจากที่ดินพิพาทได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า จำเลยต้องชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์หรือไม่ เพียงใด โจทก์มีตัวโจทก์และนายพรชัยเป็นพยานเบิกความทำนองเดียวกันว่า เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์กับนายพรชัยเห็นจำเลยกับพวกประมาณ ๘ คนเผาซังข้าว และใช้รถไถปรับพื้นที่ จึงห้ามจำเลยกับพวกแต่จำเลยกับพวกไม่หยุด และหว่านข้าวต่อไปตามภาพถ่ายหมายเลข จ.๓ ซึ่งจำเลยเบิกความรับว่า เข้าไปหว่านข้าวในที่ดินพิพาทจริง ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปทำนาในที่ดินพิพาทของโจทก์ อันเป็นการกระทำละเมิดให้ทรัพย์สินของโจทก์ได้รับความเสียหาย จำเลยจึงต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่โจทก์ แต่ที่โจทก์มีคำขอให้จำเลยชดเชย

ค่าเสียหายอันเป็นค่าเช่าเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท นั้น โจทก์ไม่มีพยานหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่าจะนำที่พิพาทให้บุคคลใดเช่า จึงจะได้ค่าเช่าในอัตรานั้นทุกเดือน และที่โจทก์นำสืบว่าโจทก์ทำนาในที่ดินพิพาทได้เงินปีละ ๒๖๐,๐๐๐ บาท โดยไม่มีพยานหลักฐานสนับสนุน จึงฟังไม่ได้ว่า โจทก์ได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวนดังกล่าว อย่างไรก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยบุกรุกที่ดินพิพาทซึ่งมีเนื้อที่มากถึง ๑๐ ไร่เศษโดยมิชอบ โจทก์ย่อมเสียหายที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทดังกล่าว จึงเห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายแก่โจทก์เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ตามความเหมาะสมของรูปคดี

พิพากษาว่า ให้ขับไล่จำเลยกับบริวารออกไปจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๗๔๕๘ ตำบลจิกเทิง อำเภอตาลสุม จังหวัดอุบลราชธานี ของโจทก์ ห้ามมิให้จำเลยกับบริวารยุ่งเกี่ยวกับที่ดินดังกล่าว และให้จำเลยชำระค่าเสียหายเดือนละ ๕,๐๐๐ บาทแก่โจทก์ นับแต่วันฟ้อง(ฟ้องวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘)เป็นต้นไปจนกว่าจำเลยกับบริวารจะออกไปจากที่ดินของโจทก์ ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๑๒,๐๐๐ บาท./

นายศุภกร อาภาธีรวัตร